

ПЕРСПЕКТИВА СТВОРЕННЯ ВІТЧИЗНЯНИХ ПРЕПАРАТІВ НА ОСНОВІ РУТИ ЗАПАШНОЇ (*RUTA GRAVEOLENS L.*)

Сергієнко Т.В., Пономаренко Т.О.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. *Ruta graveolens L.* – це багаторічна вічнозелена рослина, що має давню історію в народній медицині. Ще з давніх часів її сировину застосовували при болях різної етіології, ревматизмі, дерматитах, розладах травлення, метеоризмі, спазмах, гематомах, зниженому апетиті, проблемах з очима, неврозах, тривожності, істерії, як абортівний засіб. Наразі, рослина має велику кількість досліджених фармакологічних властивостей, наприклад, антиоксидантну, протизапальну, протимікробну, протигрибкову, нейропротекторну. Аналіз асортименту ліків на основі Рути запашної є актуальним для відновлення інтересу до фітотерапії та розробки й пошуку нових засобів на базі традиційних рослин, які вирощують або мають потенціал культивування на території України.

Мета дослідження. Аналіз вітчизняного асортименту препаратів, до складу яких входить Рута запашна (*Ruta graveolens L.*) та обґрунтування перспективи розробки нових лікарських засобів (ЛЗ) на її основі.

Матеріали та методи. Використано методи узагальнення та систематизації, наукові публікації з ресурсів Science Direct і Pub Med, власні дослідження та база даних "Державний реєстр лікарських засобів України".

Отримані результати. Результати аналізу фармацевтичного ринку показали, що в Україні зареєстровано лише чотири ЛЗ, до складу яких входить Рута запашна, а саме оральні краплі «ЕСКУЛЮС КОМПОЗИТУМ», мазь «ФЛАМІАР СПАГ. ПЄКА», оральні краплі «ХОМВІО®-РЕВМАН» й розчин для ін'єкцій «ЦЕРЕБРУМ КОМПОЗИТУМ Н». Всі перелічені ЛЗ за Міжнародною непатентованою назвою відносяться до комбінованих препаратів (Comb drug), а за фармакотерапевтичною групою є комплексними гомеопатичними препаратами. Основними показаннями для прийому цих ЛЗ є порушення периферійного кровообігу («ЕСКУЛЮС КОМПОЗИТУМ»); терапія травм, гематом, ушкодження м'язів, люмбаго («ФЛАМІАР СПАГ. ПЄКА»); артрити, ураження суглобів, подагра, остеохондроз, травми опорно-рухового апарату, невралгії, міалгії, міозити, артралгії («ХОМВІО®-РЕВМАН»); захворювання нервової системи функціонального та органічного походження («ЦЕРЕБРУМ КОМПОЗИТУМ Н»).

Всі препарати на вітчизняному фармацевтичному ринку, до складу яких входить Рута запашна, виробляються в Німеччині. На нашу думку, *Ruta graveolens L.* має високий потенціал для розробки вітчизняних засобів для покращення мікроциркуляції, антибактеріальних та нейропротекторних ЛЗ, тощо.

Висновки. Препарати на основі Рути запашної в аптечній мережі України представлено лише декількома позиціями імпортного виробництва. Це відкриває можливості проведення додаткових хімічних, фармакологічних та технологічних досліджень з метою розробки нових вітчизняних ЛЗ.